

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

O narodni ravnopravnosti na Švicarskem.

Vsled nemške narodne nestrpnosti postajajo razmere v Avstriji od dne do dne neznosnejše. Zdi se, kakor bi se bila vodilnih glav notranje politike avstrijske polotila neozdravna in dedna slepota, katera prehaja od ministra na ministra od voditelja na voditelja, rod za rodom, brez nade, da bi ti slepci kedaj spregledali in spoznali, kje je avstrijskih narodov skupni cilj. Sporazumljenje med narodi je pa mogoče, o tem nam priča dejstvo, da so najboljši možje, mislilci, učenjaki, pisatelji in umetniki vseh avstrijskih narodov to že spoznali, ali pa se temu boljšemu spoznanju ne upirajo, le politični hujšakači, kateri zasledujejo v parlamentu, v deželnih in občinskih zborih svoje osebne koristi in katerim služi bodisi koruptna ali pa nevedna žurnalistika, le ti ljudje se z vso močjo svoje brezvestnosti upirajo spravi narodov. Treba jim be strgati masko z obraza ter je narodom pokazati v njih pravi podobi, da bodo vsi, tudi najlahkovernejši spoznali, da so oni, ki so bili dosedaj njih voditelji, v resnici le njih zapeljivci in sebični izkoriščevalci. Da je sprava med narodi mogoča, o tem nam pričajo druge države, v katerih živi po več narodov v popolni ravnopravnosti in v največjem miru eden poleg drugega. Kot vzgled nam smeta služiti v tem obziru Švica in Belgija.

O jezikovnih razmerah v Švici je prinesel „Čas“ v svoji 46. številki od 16. febr. t. l. članek, ki ga tu podajemo svojim čitateljem, da bodo vedeli, kako so urejene te razmere v državi, na katero se tako pogostoma sklicujemo kot na vzor mnogojezične države, katera je pa vsem enako pravična.

„Vstrezam Vaši želji ter si prizadenem opisati Vam, kako je jezikovno vprašanje na Švicarskem urejeno. Pred vsem opozarjam, da podam v svojem opisu le glavne poteze. Jezikovnega vprašanja, v avstrijskem smislu, ni bilo v Švici nikdar. Ustava državne zveze ali konfederacije* se je izognila temu nevarnemu vprašanju z dvema preprostimi članki (107 in 116). Eden teh (116) pravi, da so trije glavni jeziki v Švici: nemški, francoski in italijanski ter so vsled tega narodni (državni) jeziki, drugi članek pravi, da morajo biti v federalnem sodnem dvoru zastopani vsi trije narodni jeziki (107). Težišče jezikovnega vprašanja je v teh okoliščinah preneseno glavno v mešane kantone (Bern, Freiburg, Valais in Grisons).

* Švica je zveza 29 kantonov, kateri imajo v Bernu svojo skupno vlado; vsak kanton je pa drugače država za se, ki svoje domače potrebe po svoji volji neodvisno od dragih upravlja ter ima svojo posebno kantonalno vlado in tudi svojo ustavo.

Danes podajem glavno one podatke, katere mi je dala učna uprava kantona freiburskega.

Kakor je menda čitateljem znano, se govori v Švici v resnici pet jezikov (nemški, francozki, italijanski, ladinski in romanski). Dve zadnji narečji sta le malo razširjeni (samo na Grisonskem), zato tudi nista bili priznani kot narodna ali državna jezika. „Treba vender pomisliti“, pravi načelnik omenjene naučne uprave, „da ako priznava švicarska konfederacija tri narodne jezike — nemščino, francoščino, italijanščino — da priznava tri narodnosti. Ti trije jeziki so jednake cene in narodni (državni) v tem smislu, da se ne more smatrati nob. nega državljana, ali noben kanton inferiornim samo za to, ker govori nemški, francoski ali italijanski.“ Izvzemši čl. 107. zvezne ustave o zastopstvu narodnih jezikov v zveznem sodnem dvoru, ni nobenega zakona ne predpisov, ki bi določal proporcionalno ali enakomerno zastopstvo jezikov v zvezni upravi, pri imenovanju zveznih uradnikov in uslužbencev. Od teh se zahteva znanje jednega ali več jezikov, nikdar se pa ne računa s tem, je li Nemec, Francoz ali Italijan. Imenovanja pri železniških, poštinih, carinskih uradnikih to jasno dokazujejo. Konfliktov na tem polju sploh ni, ako pa nastane včasih kako nesporazumljenje, se tudi hitro mirnim potom poravnava. Tu moram posebno poudarjati, da si v Švici vse prizadeva narodne manjšine v vsem podpirati in negovati.

V zakonodajnih zborih se govori v treh narodnih jezikih in govori se stenografično, kakor so bili govorniki. Parlamentarni zapisnik in uradni oglasnik konfederacije se uredujeta le francoski in nemški, zakonski predlogi pa, naredbi, vladni oglasi itd. se objavljajo tudi v italijanščini in v izjemnih slučajih tudi v ladinskem in romanskem narečju. Zvezna vlada in sodni dvor nimajo samo prelagateljev, ampak tudi posebne tajnike za vsak narodni jezik. Prejemajo se vloge tudi v narečjih, ki niso priznana kot narodna, rešitve in razsodbe so pa vedno v nemščini, francoščini ali italijanščini. Vsak državljan, kakor tudi vsak kanton ima pravico obrniti se v tem ali onem jeziku na drugojezični kanton, odgovor dobi pa vedno v uradnem jeziku dotičnega kantona. Z zvezno vlado si dopisuje kanton v svojem jeziku.

Čl. 116. zvezne ustave govori samo o narodnih jezikih zveze (konfederacije), o notranjem jeziku vsakega kantona odloča kanton sam. Mešani kantoni lahko proglasijo eden ali pa oba jezika uradnima jezikoma. V prvem slučaju skrbijo Švicarji za to, da bi narodnostni manjšini bile zavarovane nje jezikovne pravice. To se doseže glavno na ta način, da se razdrobi kanton na ne prevelike občine, katere imajo dovolj obširne pravice. Tako postane občina

v kantonu to, kar je kanton v konfederaciji. Kako se skrbi v Švici za to, da bi se ohranila jezikovna celota tudi na najnižji stopinji, nam jasno kaže zložba posamičnih delov milice. V Freiburgu so štirje nemški in en francozki polk, pri katerih vsi, moštvo in častniki od prvega do zadnjega pripadajo k eni narodnosti. Tam, kjer se ne dajo stvoriti enojezični polki, so vsaj enojezične kompanije itd. Tu nehoti nastaja vprašanje o poveljnem jeziku. V Švici so je kaj gladko in lahko rešili. Moštvo je združeno po jezikih in vsak štabni častnik mora znati temeljito vsaj dva jezika. Ni nikakega glavnega jezika, tudi ne za slučaj vojske. Povelja vrhovnega poveljnika, naj že pripada tej ali oni narodnosti, se vedno jasno in točno sporoče poveljnikom raznih korov. Generalni štab ima zadostno število prelagateljev, poleg tega pa morajo, kakor sem že rekel, znati častniki po več jezikov.

Zvezna ustava določa v članku 17., da je obiskovanje ljudske šole obvezno in šola brezplačna. Skrb za šolstvo pada izključno na kantone in kantonalna uprava odloča toliko o številu šol kolikor o poučnem jeziku. V mešanih kantonih se jemljejo v obzir razne okoliščine, posebno se ozira na število rodbin, tvorečih v jezikovnem obziru narodnostno manjšino. Tako se uči n. pr. na Juri v francoskem delu kantona Freiburg na ljudskih šolah francozki, v Moratu, v nemškem delu istega kantona, pa nemški. Na srednjih šolah, katere so v kantonalni upravi, se poučujeta vsaj dva narodna jezika. Na federalni tehniki v Curihu se predava francozki in nemški. —s—

Prebivalstva šteje Švicarsko tri milijone 315.000; po narodnosti je 69,7% Nemcev, 22% Francozov, 6,5% Italijanov, ostali so Ladinci in tujci.

Dopisi.

Iz Trbovelj — zborovanje učiteljskega društva za laški okraj. Dasi tudi drži „40 marternikov“ strogo svojo besedo glede vihravosti vremena, se nas je vendar zbralo precejšnje število v prijaznih prostorih zidanmoške šole dne 5. aprila t. l.

Posetili so nas tokrat dragi tovariši iz Celja, severiškega in brežiškega okraja. Točno ob pol 10. se je prestopilo na dnevni red. Ker je obolen naš priljubljeni društveni predsednik gosp. Ant. Gnus, podpredsednik g. Bl. Jurko pa je bil objednem poročevalec z dvema referatoma, vodil je zborovanje prvi odbornik g. Sorčan Janko. Pozdravil je došle tovariše sosednih bratskih društev in poročal o dopisih. Ker je bil prvi poročevalec tov. Lebar odzvan v Gradec, preloži se je njegovo poročilo na jesen, zato pa je predaval tov. Jurko-Razborski o Ant.

Peskovej knjižici „Na delo med ljudstvo“ z njemu lastno temeljitostjo, navajajoč pozornim društvnikom doslovno glavne misli.

Izvolil se je odsek razven obstoječega odbora v intenzivnejše delovanje iz sledečih tovarišev: Kern, Četina, Zorn, Volc, gđ. Umberger, gđ. Cimperšek Št., Plavšak in Sorčan. Prvo posvetovanje bo imel ta odsek z odborovimi člani vred na Velikonočni ponedeljek v Celju pred zborovanjem „Zaveze“ v „Nar. domu“. Pričakuje se, da prinese do tedaj vsak član svoje nasvete. Imena v odseku za narodno delo se nahajajočih tovarišev, ozir. tovarišic so nam porok za uspešno delovanje v označeni smeri.

Tej izvolitvi je sledilo predavanje o zanimivem vprašanju: „Zakaj se prezira in zapostavlja slov. učiteljstvo?“ Glavni del tega izvrstnega Jurkovega referata vsebuje sledeče točke:

1. Slov. učit. se prezira zato, ker se še vedno smatra kot reven plagijat srednjeveške „šomaštrije“.
2. ker je vzgojeno v sponah servilizma in duševnega jerobstva, da se ne more povspeti do samostojnosti.
3. ker mu vsled enostranske napačne vzgoje manjka umevanje za vzvišenost narodovih svetinj in bistveno pojmovanje človeških pravic.
4. ker je vsled umetno prigojene brezbriznosti nedovzetno za vsak odločni pojav lastne inicijative.
5. ker je po hlapcih strankarstva in „štrebarstva“ vzgojeno za hlapčevanje strankarstva.
6. ker trpi v svoji sredi „štrebarstvo“ s pomočjo katerega se vzdržuje nenaravna strahovlada.
7. ker pogreša v svojih predstojnikih potrebne podpore in zaščitnosti.
8. ker prevladuje patentirano naziranje starih mogotcev iz časa konkordata tudi v javnem mnenju o šoli in učiteljstvu in o splošni naobrazbi.

Poročevalec tov. Blaž si je pridobil vsestransko glasno pritrdjevanje, kar mu naj bode v zahvalo za njegov trud in izbrano poročilo.

Pri g. Ivančiču smo se okrepili za skupno pevsko vajo ob 1. popoldne, ki je trajala do 3. ure. Skupna vaja je bila v svrhu velikonočnega koncerta v Celju.

Po završetku vaje naslajali smo se v tovariškem pogovoru in popevanju narocnih, dokler smo se razšli.

Dne 10. majnika se snidemo v Trbovljah in upamo videti tudi tiste, kateri so se dozdaj brez poštenega izgovora zborovanja odtegovali. V združenju je moč, sicer jedna nam solidarnost in — stanovska zavest.

Naročajte plačilne listke dr. sv. Cirila in Metoda.

Politični pregled.

Umor gališkega deželnega namestnika grofa Andreja Potockega.

Ponovno je bilo iz Galicije slišati o nasilju vladajoče poljske klerikalne plemenitaške stranke in z njo zvezane vlade proti Rusinom. Ne govorimo niti o vseh podrobnostih v upravi in na šolskem polju; znani so pa dogodki na lvovskem vseučilišču, znane „gališke“ volitve, o kateri je razpravljal že državni zbor, znani krvavi prizori iz zadnjih deželnozborskih volitev. Celega rusinskega naroda se je lotilo opravičeno globoko ogorčenje. To ogorčenje je vplivalo na mladega visokošolca Siczynskega tako, da je šel in umoril namestnika Potockega, misleč, da s tem maščuje krivice nad svojim narodom in doseže spremembo v sedanjih galiških razmerah. Krvavega nasilstva ne more odobravati nikdo in ne odobrava tudi tega umora niti sam rusinski narod, ki bi prišel in mora enkrat priti postavnim potem do pravice, katere so mu zajamčene v ustavni državi. Svarilo pa je ta krvavi dogodek za vlado in vladajoče narodne večine, da ne gre posameznih narodnih manjšin tlačiti in izrabljati njihove potrpežljivosti. Drugače se zgodi kakor tukaj, da trpe posamezniki in plačujejo s svojim življenjem dolgoletne krivice napačnega in kratkovidnega sistema. Tragična je usoda namestnika Potockega tembolj, ker je bil jeden najzmernejših Poljakov in se je trudil ublažiti nasprotstvo med obema narodoma.

Umor.

Lvov, 12. aprila. V nedeljo je prišel 24letni rusinski visokošollec Siczynski v poslopje deželnega namestništva in naznanil tam v pisarni, da želi govoriti z namestnikom Potockim zaradi podelitve neke suplenture. To je bil le izgovor. Prišel je na vrsto okrog pol 2. ure popoldne. Kmalu po vstopu v namestnikovo sobo je potegnil iz žepa revolver in je s klicem: „To za krivice, ki so se zgodile Rusinom pri zadnjih državnozborskih volitvah“ petkrat ustrelil na Potockega. Zadel ga je v glavo nad levim očesom, v nogo, v roko in v prsi. Rani v glavo in v prsi ste bili smrtni. Ko so slišali strel, so prihiteli takoj vratarji, služabniki in uradniki in našli morilca še z revolverjem v roki. Dal se je brez odpora prijeti. Namestnik je stal pri mizi ves krvav in se je je oklepal z vso močjo, da bi se obdržal po konci. Kmalu pa se je zgrudil in služabniki so ga zanesli na zofo v sobi. Namestnik je zaklical služabnikom: „Držite lopova, kdorkoli je“; ko so začeli klicati zdravnike, je Siczynski hladnokrvno dejal: „Saj je vse zastonj!“ Namestnik se je onesvestil, a je prišel kmalu k zavesti, se je spovedal, opisal natanko zločin in naročil, naj sporoče cesarju, da je bil zmiraj njegov zvesti služabnik. — Zdravnika dr. Ziembinski in Rydygier sta bolnika po spovedi preiskala in izjavila, da ni nobene pomoči. K smrtni postelji je prihitela tudi njegova žena, mati osmih otrok. Umirajoči Potocki ji je dejal, da je bila „njegova sreča, veselje in solnce v življenju, Oporoko je naredil z besedami: „Posestva sinovom, denar hčeram“. Prihitelo je k smrtni postelji še več visokih oseb kakor nadškof Bilczewski, deželni glavar grof Badeni, lvovski župan Malachowski, mestni poveljnik grof Auersperg. Potocki je umrl ob 3. uri 20 min.

Utiš umora v mestu, po deželi in na cesarja.

Lvov, 12. aprila. Vest o umoru je vzbudila silno razburjenje po mestu.

V gledališču je bila takoj prekinjena predstava. Vsa gališka oblastva so bila brzojavno obveščena.

Lvov, 13. aprila. Dopoldne je zborovalo 800 poljskih akademikov, potem so se pa podali k spomeniku pesniku Mickiewiczza, nato pa so razbili vsa okna pri poslopju rusinske akademije. Tudi maščevanje!

Dunaj, 13. aprila. Na cesarja je novica o Potockijevem umoru globoko vplivala. Izrazil je svojo nevoljo in obžalovanje nad umorom. Vdovi je dal izreči svoje posebno sožalje.

Dunaj, 13. aprila. Rusinski poslanci Lewický, Wassilko in Romanczuk so se vsi izrazili, da je umor posledica globokega razburjenja med Rusini nad poljskim gospodarstvom v deželi. Predsedstvo državnozb. rusinskega kluba je pa izreklo svoje obžalovanje nad umorom.

Morilec.

Lvov, 12. aprila. Morilec Mirosław Siczynski je sin nekdanjega dež. poslanca, pravoslavnega duhovnika Siczynskega. Dopržil je z izbornim uspehom gimnazijo in velja splošno za zelo nadarjenega mladega moža. V Lvovu in prej na Dunaju je doslej študiral filozofijo. V Lvovu je živel z materjo in tremi sestrami v bolj siromašnih razmerah. Ko je obiskal min. pred. Körber Lvov, je bil jeden izmed kolovodij pri tamošnjih nemirih in je bil kaznovan z zaporom. Med svojimi tovariši je izredno priljubljen. Ko so ga pri policiji zaslišali, je izjavil, da si je zločin popolno sam izmislil in brez vednosti drugih oseb izvršil. Siczynski je popolnoma ravnodušen in je mnenja, da je rešil rusinski narod poljskega trinoga. Dejal je, da je že takrat sklenil namestnika umoriti, ko so ga žandarji za časa voliln. boja brez povoda ubili kmeta Kohanica, ker je protestiral proti poljskim volilnim sleparijam. Ko so ga gnali v zapor, so mu nekateri rusinski visokošolci klicali „slava“ in v zapor so mu prinesle rusinske dijakinje hrano in blazine.

Lvov, 12. aprila. Policija je zaprla tudi mater Siczynskijevo, katera je rekla, da je ona udahnila sinu misel za umor in tri sestre. Jedna je omožena z nekim rusinskim duhovnikom, ki pa živi v Ameriki, druga je učiteljica. Jedna je žena drž. posl. dr. Lewickega. Razun teh je zaprla policija več visokošolcev, prijateljev Siczynskega, med drugimi Todorova, kateri je posodil Siczynskemu črno obleko za audijenco pri namestniku. — Premoženje umorjenega grofa Potockega cenijo na 200 milijonov kron. Imel je znano najdražje konje v celi Avstriji.

Pogreb.

Lvov, 14. aprila. Na ulicah se je nabralo tisoče občinstva, katero je hotelo videti pogreb. Ljudskošolska in srednješolska mladina je delala špalir. Krsto so nosili iz namestniške palače do bernardinske cerkve poljski državni poslanci. Pred cerkvo je imel grof Badeni, deželni glavar, nagrobni govor. Pogreba se je udeležil min. predsednik bar. Beck, zastopnika cesarja in prestolonaslednika in mnogo vojaških dostojanstvenikov. Došlo je do 500 vencev. — Nezrela poljska mladina je po noči razbila okna pri restavrantu rusinsk. kluba, rusinskem gimnaziju in pri rusinskem ženskem samostanu.

Vnanje države.

Srbija. Srbska kriza je začasno rešena tako, da je kralj sicer sprejel Pašičevo demisijo, da je pa takoj poveril Pašića naj sestavi novo ministerstvo. V nov Pašičev kabinet stopijo vsi prejšnji ministri izvzemši treh: minister notranjih reči Petrović, vojni minister Putnik in minister stavb Jo-

vanović odstopijo. O celi krizi je vlada izdala oficijozno poročilo, ki pravi, da je kralj po štiridnevni posvetovanjih stavil Pašiću in vodji mladoradikalcev Stanojeviću predlog, naj sestavi novo ministerstvo, ki bo imelo namen rešiti državni proračun in trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogrsko, kar se iz raznih razlogov ne da več odlagati, potem bi se pa razpisale nove volitve. Stanojević se je temu predlogu upiral in je zahteval, naj se sestavi koalicijsko ministerstvo, katero naj takoj skupštino razpusti in razpiše nove volitve. Kralj ni tega mogel sprejeti, poveril je sestavo nove vlade Pašiću samemu, z željo, da najde najhitrejšo rešitev te krize držeč se vedno v mejah parlamentarizma.

Skupština je bila 13. t. m. razpuščena. Nove volitve so razpisane na 31. maja, nova skupština se snide 17. junija t. l.

Nemčija. Nemški kancelar je bil nedavno na Dunaju in se je podal sedaj v Rim, da obišče ital. kralja, svojega kolego Tittonija in posebno še papeža. Bülowov pohod v Vatikanu ni morda akt gole uljudnosti ampak političen čin. Vatikanskim politikom je razpor med klerikalnim centrom (v nemškem parlamentu) in med nemško vlado že dolgo časa zelo neljub, zato so že večkrat poskusili sprijazniti ta dva nekdanja dolgoletna zaveznika, kar se pa ni čisto posrečilo, kajti Bülow, ki je bil centru tako demonstrativno napovedal vojsko, predno je razpustil parlament, vendar ne more zdaj javno priznati, da to sovražstvo ni tako hudo, kakor se zdi, da je mariveč razmerje med njegovo vlado in centrom prav povoljno. To pa bode povedal kuriji pri svojem posetu v Vatikanu. Glavni namen pa, ki žene nemškega kancelarja k papežu, je poljsko vprašanje. Bülow potrebuje, kot glava pruskega ministerstva pomoči Vatikana proti Poljakom; potrebuje sporazumljenja s papežem, da bi mogel končno imenovati poznanski nadškof moža, ki se pruski protipoljski politiki ne bo protivil. Vatikan se tem željam pruske vlade ne bode stavil po robu iz prazne sentimentalne ljubezni do Poljakov, gledal bo samo, da „tega vernega in dobrega ljudstva“, kakor pravijo naši klerikalci, preveč ne razdraži s preočitim podpiranjem pruske vlade. Papež že zdavnej vrši ulogo tihega družabnika Hohenzollernov.

Štajerske novice.

— Ali se je mogoče v samoslovenskih srednjih šolah naučiti dobro nemški? Novembra 1907 se je vršil v Lvovu, popolnoma poljskem glavnem mestu Galicije, shod zveze vseh avstrijskih srednješolskih društev. Na tem shodu so nastopali poljski profesorji, ki so govorili krasno in pravilno nemščino. A tudi srednješolski dijaki, gimnazijci in realci znajo dobro nemški, čeravno so šole popolnoma poljske, se nemščina uči samo kot predmet in čeravno v Galiciji po vseh uradih, na železnicah itd. gospoduje skoro izključno poljščina. Da znajo poljski dijaki kljub vsemu temu dobro nemški, to spričevalo jim daje nemško profesorsko glasilo „Mittelschule“, ki izhaja na Dunaju. V 1. številki 22. letnika tega lista (1908) na str. 93. piše nemški profesor na koncu svojega poročila o lvovskem shodu sledeče: „Prav zanimiva je v galiških mestih prikazen dijaških uniform. Gimnazijci nosijo na kapah črko G, realci pa R. V njih smo našli nemški udeleženci shoda dobre kašipote, ki so na nemška vprašanja dajali prav spretno odgo-

vore (recht gewandte Antworten.“) — To sodbo nemškega profesorja dajemo v pomislek našim politikom, katere bi sicer prosili, da v šolskih vprašanjih vpoštevajo tudi mnenje naših šolnikov. Ali so že pozabljene resolucije slovenskih profesorjev?

— Rabljene poštne znamke so darovali podpisane za „Družbo sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani gospica Ivanka Goršek, gg. Laznik, Černe, Terček, Skasa, Radovan Jošt, Ivan Koderman in Furlani vsi v Celju, nadalje gg. Kuček, Bog. Hrašovec in Vidmar vsi v Pragi.

Š. Hrašovec.

— Podravski odsek „Prosvete“ v Mariboru priredi dne 3. maja v mariborskem „Narodnem domu“ veliko veselico. Na sporedu bo godba, petje ter trodejanika: „Iz dijaškega življenja“, ki jo je spisal Ivan Lah. Opozarjamo že danes mariborske Slovence na to prireditve. Posamezne točke objavimo v kratkem.

— Gornjegrajska graščina. „Slovenec“ poroča, da se je škofu gospodu Jegliču posrečilo s pomočjo dr. Šusteršiča in lesnega trgovca Kobija razveljaviti dobavno pogodbo s Feltrinellijem. G. Jeglič je po „Slovencu“ iz lastnega nagiba izročil upravo Gornjega grada stolnemu kapitelju ker je treba pri upravi takega posestva največje pozornosti, katero bi on mogel obračati na Gornji grad samo pod pogojem, da bi zanemarjal svoj pravi škofovski delokrog. Kdor hoče verovati, naj vernje, kdor pa noče, temu se nič ne zgodi, so si mislili pri „Slovencu“, ko so ta stavek zapisali. „Slov. Narod“ ve iz zanesljivega vira poročati, da je prišel g. škof s stolnim kapiteljem uprav radi Gornjega grada v tak konflikt, da je hotel odstopiti. To bi bilo verjetno.

— Klerikalno časopisje. Katoliški telovadci bodo baje začeli izdajati svoje strokovno glasilo „Čuk na bradlji“. Za učiteljstvo pa po „Sočinem“ poročilu list: „Mežnar, organist, mesogleda in učitelj“, katoliškim učiteljem v pouk, navadnim ljudem pa v zabavo.

— Ljutomerčan v Pragi. Iz Ormoža nam pišejo: Kakor čitamo v „Kmetovalcu“, bodo skušali Kranjci na obrtni in industrijski jubilejni razstavi v Pragi urediti poseben vinotoč in izložbo pristnih kranjskih vin. Čemu bi jih Štajerci ne posnemali, posebej mi vinogradniki ormoškega okraja, ki pridelujemo svetovnoznanega „ljutomerčana“? Ali se ne bi mogel ganiti takoj posameznik ali pa več mož, ki bi stopili nemudoma v dotiko z razstavnim komitetom? Najlažje bi seveda zanesla slavo naših vin praktično domače ormoško „Kletarsko društvo“. Pozno je seveda že; 14. maja se razstava otvori. Če pa sedaj ne bo mogoče kaj doseči, pa se naj v enakih slučajih poprej kaj stori.

— Iz Ljutomera. Zadnja povodenj raztezala se je po celi Ščavniški dolini, rekel bi po celem Murskem polju. S hribov se je videlo le obširno morje, kakor daleč je segalo oko proti severu, severovzhodu in severozahodu. Od leta 1879. ne pomnimo take povodnji. Polja in travniki so bili popolnoma v vodi. Setev je vničena. Vasi Cven, Mota, Krapje, Babinci, posebno pa še Pristava so bile popolnoma v vodi ali obkoljene od vode. Niti z vozovi ni bilo moči priti do njih. Vozili so se v čolnih, kakor bi bili v Benetkah. Najbolj je občutila vas Pristava. Ceste in poti so na mnogih mestih zelo poškodovane ter bode stalo mnogo truda in denarja, da se zopet uredi. Kedaj se bode vendar že regulirala naša Ščavnica? Že po majhnem neznatnem dežju prestopi obrežje. Načrti za uravnanje tega potoka so se

že kovali pred dobrimi 10 leti, a žali-
bože so isti le na papirju. Prosim
nujne pomoči! Ubogi naš kmet! — Pri-
pomniti je še, da je vsled povodnji
tudi železniški nasip ljutomerske želez-
nice na več mestih močno poškodo-
van.

— **Vojaški nabori leta 1908 na Spodnjem Štajerskem.** Maribor (mesto) 27. in 28. aprila; Radgona 30. aprila in 1. maja; Cmurek 2., 4. in 5. maja; Maribor (okolica) 13., 15., 16., 17., 19. in 20. junija; Slov. Bistrica 22., 23. in 24. junija; Sv. Lenart v Slov. gor. 26. in 27. ju-
nija; Ljutomer 29. in 30. aprila; Zgornja Radgona 27. in 28. apr.; Ormož 1. in 2. maja; Ptuj (okolica) 4., 5., 6., 7. in 8. maja; Ptuj (mesto) 9. maja; Celje (okolica) 11., 12., 13. in 14. maja; Šmarje pri Jelšah 15. in 16. maja; Rogatec 18. in 19. maja; Laško 20. in 21. maja; Sevnica 22. in 23. maja; Brežice 25., 26. in 27. maja; Kozje 29. in 30. maja; Konjice 1., 2. in 3. junija; Celje (mesto) 4. junija; Šoštanj 5. in 6. junija; Slov. Gradec 9. in 10. jun.; Marenberg 11., 12. in 13. junija; Vransko 15. in 16. junija; Mo-
zirje 19. in 20. junija.

— **Iz Ptuj.** V zadnji seji ptuj-
skega občinskega sveta je stavil obč.
svetnik odvetnik Plachki sledečo reso-
lucijo: „Zaradi obžalovanja vredne
prodaje nekega stavbišča, ki je bilo
doslej v nemških rokah, Slovincem,
pozivamo nemške ptujske hišne in
zemljiške posestnike, naj se pri pro-
dajah zaupno obrnejo na „Südmarko“
ali nemški narodni svet.“ Čas je, da bi
Slovenci tudi vpoštevali ta svet.

— **Zasulo je minuli petek pri Sv. Bolfanku** v Slov. gor. 17 letnega hlapca
J. Merca pri kopanju peska za posip.
Ko so odkopali zemljo, so našli truplo
vse strto z odtrgano roko in brez glave.

— **Županom v Konjicah** je iz-
voljen čevljar Kovač ali kakor se sedaj
piše Kowatsch. Novi občinski svetniki
so Baumann, Zottel in Lauritsch.

— **Strela je udarila bl. Gleisdorfa**
na Cvetno nedeljo popoldan v staro
visoko lipo poleg kapele. Ta kapela
ima pristrešek, pod katerim je iskalo
10 žensk, med njimi 9 deklet, starih
od 17 do 20 let, ki so ravno šle od
večernic, pred dežjem zavetja. Strela
je udarila v lipo, preskočila od tam v
kovinast pristrešek in šla skozi truplo
18 letnega dekleta Jožefe Kochlauf v
zemljo. Dekle je bilo pri priči mrtvo.
Težke opekline so dobile tudi mati
dekletova in še dvoje deklet. Ostale so
ušle s strahom in lahkimi opeklinami.
Cela nesreča je za sedanji čas gotovo
nekaj nenavadnega.

— **Konjiški okr. šolski svet** je
izrekel učitelju Cmereku od Sv. Duha
v Ločah, kateri je prestavljen v Štore,
priznanje za njegovo uspešno delovanje
v šoli — —. Ali nam je treba še kaj
dostavljati?

— **Kako se na Štajerskem za-
pravlja deželni denar.** Zadnja po-
vodenj na Dravskem polju pod Ptujem
je vsled hitrega nastopa vode, katerega
je zakrivila nepravilna uravnava Pes-
nice, dober nauk za deželo, kako bode
dala prihodnjič izvršiti podobne urav-
nave. Da morajo ta nauk davkoplače-
valci, mejaši in okraj drago plačati,
to graško gospodo vražje malo briga.
Radovedni smo samo, čemu imamo
drago plačane deželne inženirje? Predno
se s pesniško uravnavo ukvarjamo
podrobneje, navedemo še drug slučaj.
Dravo pod Mariborom, od Lake proti
Sv. Janžu ti modri možje uravnava-
tudi tako kunšno, da napeljavajo vodo
tako, da bije od jednega brega do
drugega; kar prihrani na tej strani,
to odnese voda na drugi. Saj še ni
tako dolgo od tega, kar so klicali

kmetje sami dež. posl. g. dr. Ploja, naj
pride in si ogleda škodo, katero dela
taka „uravnava“ Drava. Pesnico
so začeli tudi modro uravnnavati: najprej
v zgornjem teku, potem v srednjem
teku nič in nato v spodnjem teku, tako
da je voda naglo pridrvela v srednji
del, tam povzročila ogromno povodenj
in razdrila deloma že napravljena dela
spodnjem teku. Naj bi si naši deželni
poslanci ogledali to delo in v prora-
čunski razpravi pošteno povedali vladi
svoje mnenje.

— **Žalostna smrt mlade deklet.**
Pri neki šivilji v Gradcu je služilo
14letno čedno dekle Roza Maček za
deklo. Lansko jesen so jo poslali v
mesto, da nakupi neke stvari. Ko se
je vrnila, ji je manjkalo 19 vinarjev,
katere je najbrž zgubila ali pa so jih
ji v trgovini preveč računali. Doma pa
jo je šivilja hudo ozmerjala in jo še
nekaj dni za to psovala. Dekle je iz-
ginilo in pred nekaj dnevi so potegnili
blizu Wildona iz Mure drevesno deblo,
na katerem je viselo že popolnoma
razjedeno truplo dekletovo.

— **Na progi Pragersko-Kaniža**
je sedaj ves promet zopet popolnoma
otvorjen.

— **Za „Družbo sv. Cirila in Me-
toda“** je nabralo stalno omizje v na-
rodni gostilni Fr. Koropca v Stude-
nicah K 20'27.

— **„Klic od meje“.** Pod tem na-
slovom je prinesel „Slovenec“ od 13.
t. m. duševno dete kakega posebno
„olikanega“ kaplana ali pa kakega
nad vse bistrega gojenca krščansko
socijalnih kurzov. Dobro je, gospoda,
boriti se za naše ljudstvo ob jezikovni
meji, toda prečitajte si še enkrat mirno
ta člančič, tako poln sprostaških in
surovih izrazov ter tako neokusnih
figur, da je stvar, za katero hočete
ljudi navduševati, s tem naravnost
osmešena in oškodovana. S takimi
„izlivi“ svoje duše nam kažete, da vam
je pravo rodoljubje vendar le tuje,
kajti surovost in neotesanost nima z
ljubeznijo do naroda in rodne zemlje
nič opraviti. — Mi smo vobče imeli
utis, da je vse to „krvavo rodoljubje“
prav neumestna reklama za „katoliške“
vžigalice.

— **Šentpavelska godba** koncertira
na Veliko soboto zvečer v gostilni g.
Vodenika v Št. Pavlu. Na vspredu so
valčki iz operete „Sen valčka“ od
Oskar Straussa.

— **Od Sv. Marka niže Ptuja.** V
nedeljo, dne 12. t. m. je priredila „Km.
zveza“ shod v prostorih g. Korenjaka
v Bukovcih. Govorili so gg. Pišek,
Potnik in Brenčič stvarno in brez na-
padov na kako osebo ali stranko. Pišek
je govoril o odprtju srbskih mej, o
sestavi odsekov, o vojaškem vprašanju,
o cenzitvi posestev ter dajal pojasnila
na razna politična in gospodarska vpra-
šanja. Potnik o programu „Kmečke
zveze“, Brenčič o lokalnem pomenu
„Kmečke zveze“ in o pomenu in ko-
risti kmetijske podružnice v Ptuj.

Shoda se je udeležilo okoli 100 ljudi.
— **„Štajerca“** morajo na Ogrsko
in Hrvatsko pošiljati v zaprtih kuvertih,
ker mu je ogrska vlada vzela poštni
debit.

— **Deželni šolski svet** je defini-
tivno nastavljal sledeče učne moči: gosp.
Stauferja v Pilštanju, gđc. Cjuha pri
Sv. Duhu na Stari gori, gđc. Zenkovich
pri Št. Jurju ob Šč., gđc. Adelo Wantur
pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. —
Razpisano je nadržiteljsko mesto v
Zagorju pri Kozjem. Dvorazrednica in
2. pl. razred.

— **Poštna oddaja pri Sv. Duhu**
nad Lučanami začne jutri s svojim
delovanjem. Imela bo šestkratno zvezo
z Lučanami na teden. Objednem bode
trikrat na teden obhodil poštni pot
Remšnik.

— **Odtrgano človeško nogo** so
našli v Mariboru blizu železnice. Nogo
je odtrgal najbrž stroj od kakega po-
nesrečenca. Vendar pa ni nič znano o
kaki železniški nesreči v bližini Ma-
ribora.

— **Pretep.** Neki delavci in zidarji
so se v Majheničevi gostilni v Stu-
dencih sprli z dvema domobranskima
četovodjema. Ta dva sta vsled tega
odšla iz gostilne, a pozneje so ju blizu
koroškega kolodvora imenovani prete-
pači zopet napadli. Četovodja Donko
je dobil kamen v glavo, da se je one-
svestil. Napadaleci so že pod ključem.

— **„Novi Slov. Štajere“** je do-
stavil k neki naši notici, v kateri toži
nek dopisnik, da se štajercijanstvo
nekod po Zg. Dravskem polju zelo raz-
širja, sledeče: „Mi pripomnimo k tem
poročilu, da se nemškutarstvo širi tam,
kjer si naši slovenski strankarji bodisi
javno, bodisi prikrito osebno izpodko-
pavajo ugled in oboji za gospodarski
napredek nič ne storijo. Pride tretji,
ki žanje in to je — nemškutar“. Ker
bi se to poročilo lahko napačno raz-
umelo in ker leti s to notico nek sum
tudi na „Narodno stranko“, popravljamo
g. urednika, ki najbrž ni dobro poučen
o razmerah na Zg. Dravskem polju —
severno od Ogrske železnice mislimo —
v toliko, da tam „Narodna stranka“
še ni nastopila nikoli ne s kakim sho-
dom ne na kak drug način in da je
tam domačija ter doslej še nedotaknjen
delokrog drž. poslanca Piška. Kar se
pa tiče razmer v Cirkovcah, Št. Lov-
rencu in na Ptujski gori, pa mora pri-
znati pameten razsojevalec, da bi pač
tudi tam ne bilo toliko štajercijancev,
ko bi bila tam ideja slovenske napredne
stanke že bolj vkoreninjena. Ne bodimo
slepi in ne podcenjujmo ljudstva kakor
se to pri nas tako rado godi. To je
naše, po dosežanjih praktičnih poli-
tičnih skušnjah utemeljeno mnenje. Pa
brez zamere, mi smo prepričani, da
hodimo po pravi poti — možje okrog
„N. S. Š.“, katere zelo spoštujemo, tudi:
zato si lahko brez sovražnosti povemo
svoje mnenje in si podamo pri dobrem
delu vselej roko v podporo.

— **Slovenski napisi v Mariboru.**
Leta 1907. je odstranila mariborska
občina gosp. Ivanu Verasu na njegovi
hiši v nad cestno ozračje moleči iz-
vesek z napisom „Zastop banke Sla-
vije“, češ, da so slovenski napisi na
takih izveskih z veljavnim občinskim
sklepom prepovedani. Zoper to se je
pritožil gosp. Ivan Veras ter je prišla
zadeva na obravnavo pred upravnim
sodiščem dne 8. apr. t. l. **Upravno
sodišče je dotično odločbo
mestne občine mariborske
z razsodbo razveljavilo za-
radi pomanjkljivega posto-
panja** in mora torej občina znova
odločiti ter navesti, iz katerega javno-
pravnega razloga prepoveduje dotični
izvesek. Ker za tako odločbo občina
ne more navesti nobenega javnega,
n. pr. npravnostnega ali varnostnega
razloga, je s tem odločeno, da občina
iz samih jezikovnih razlogov ne more
odstranjovati takih izveskov in da je
torej prekoračila svoj delokrog. S tem
je torej tudi pred upravnim sodiščem
dognana nezakonitost postopanja do-
tičnih občin, ki so izveske s slovenskimi
napisi odstranjevale, kakor Celje in
Maribor. G. Ivana Verasa je zastopal
dr. Rosina, oziroma dr. Lenoč, po-
slednji odvetnik na Dunaju.

Razsodbo glede Celja smo že ob-
javili zadnji petek.

— **Živalske kuge na Spodnjem
Štajerskem.** Srab ali garje: v
Braslovcah, v Žalcu (okraj Celje); v
Zakušaku (okraj Ptuj) pri konjih;
svinjska kuga: v Slivnici, v Slov.
Bistrici (okraj Maribor); v Slovenji
vesi (okraj Ptuj); v Globokem in na

Bizeljsem (okr. Brežice); mehurčki:
v Rogoznici, v Savcih, v Šardinjah, v
Trnovcih, v Koračicah, v Vičancih in
Bratonečicah (pri konjih) (okraj Ptuj);
steklina: Šp. Rakič (okr. Radgona).
Prenehali so mehurčki: v Sv. Lovrencu
na Dravskem polju, na Črni gori in v
Trnovcih pri konjih (okraj Ptuj.)

Druge slovenske dežele.

— **Resolucije,** sklenjene na drugi
glavni skupščini „Društva slovenskih
profesorjev“ v Ljubljani, dne 22. de-
cembra 1907:

I. Vsak narod imej šole v svojem
jeziku. To zahtevata pedagogika in
državni zakon. Uvažujoč to neovrže-
no istino, zahteva društvo slovenskih pro-
fesorjev, da se ji ugodi tudi pri Slo-
vencih v popolnem obsegu, t. j. v vseh
predmetih.

II. S stališča pedagogike in zako-
nitih določb zahtevamo poleg gimnazij
istotako slovenskih realk, učiteljskih,
obrnih in trgovskih šol.

III. Ker so na Štajerskem, Koro-
škem in Primorskem baš tako in taki
Slovenci kakor na Kranjskem, zato
srednje šolstvo v teh pokrajinah ne
sme biti urejeno drugače nego na
Kranjskem. Kar se je smatralo na
Kranjskem za potrebno in narodnim
razmeram primerno, je in mora biti
potrebno in primerno tudi v ostalih
pokrajinah, koder bivajo Slovenci.

IV. Srednješolski učitelji ozir.
profesorji, ki so usposobljeni za več
učnih jezikov, morejo biti nastavljeni
na vseh zavodih, kjer se poučuje v
katerem izmed dotičnih jezikov.

Ponatisnemo te resolucije gotovim
politikom v spomin in opomin.

— **S. Gregorčičevo planinsko**
kočo postavi na Krnu Soška podruž-
nica planinskega društva. Iz koče bo
krasen razgled na pesnikov „planinski
raj“ in velik del slovenske domovine.

— **Zlet gorenjskih sokolskih**
društev se vrši dne 15. avgusta t. l.
v Kranju. — Pri tej priliki opozarjamo
ponovno na slavnost razvitja zastave
ljutomerskega „Sokola“, katera se vrši
isti dan.

— **Umrli** je na Gaštelju pri Kranju
minolo nedeljo g. L. Šmid, graščak v
Komendi in lastnik pivovarne v Škofji
Loki. — V Kranju je umrl gosp. Ivan
Majdič.

— **Ravnatelj goriške gimnazije**
dr. Simzig gre koncem tekoč. šolskega
leta v pokoj. Goriški Slovenci želijo,
da zasede to mesto Slovenec.

— **Romarsko cerkev na Višarjih**
so neznani uzmoviči okradli. Orožništvo
pridno preiskuje to zadevo.

— **Dezertiral** je iz Ljubljane
vojak 27. pešpolka A. Ludersdorfer.
Ludersdorfer si je vzel že enkrat
6 mesečni dopust in hodil takrat po
Švici.

— **Jesenice brez gospodarja.** Je-
senice še do danes nimajo niti župana,
niti komisarja. Nemci, ki so po zaslugi
in s pomočjo župnika Zabukovca prišli
tako močni v odbor, da lahko zadr-
žujejo izvolitev župana, kolikor časa
jim drago, zahtevajo župana, če že ne
pristnega Nemca, pa vsaj „deutsch-
freundlich“ Slovenca, ki bode nemški
uradoval. Seveda, to bi bilo za prvi hip
nekaj, vse drugo bi pozneje samoobsebi
prišlo. Pa ne boš Mihelj! Jabolko je
še prekislo in pa previsoko. Vlada pa,
namesto da bi napravila v občini red,
s svojim odlašanjem Nemcem daje po-
tuho.

— **Občni zbor puškarske zadruga**
v Borovljah se je vršil v nedeljo, dne
5. aprila. Odstopil je namreč stari na-
čelnik g. Anton Stangl in treba je bilo
izvoliti novega načelnika. Ogris-Hoi-
nigova klika, ki bi rajši danes nego
jutri zadavila puškarsko zadrugo, se

je tudi pri tej priložnosti potrudila, da bi spravila puškarsko zadrugo v svoje krepplje. A vse je bilo zastoj; kajti mojstri, ki poznajo veliki pomen zadruge za borovško puškarstvo, ki vedó, kako bi se jim godilo pod Ogrisovo komando, so postavili svojega moža in izvolili za načelnika g. Jos. Justa, katerega ime nam je porok za to, da bo zadruga napredovala. Ogris-Hoinigovi naklepi so se torej zopet izjalovili in gospodje so dobili na občnem zboru take moralne klofnte, da se v zadružne razmere pač ne bodo več vtikali. In to bi bilo prav. Mojstri, ki imajo glavo na vrhu, že sami vedó, zakaj so si za drugo osnovali, zato pa Ogrizov in Hoinigov — ime Wallnöfer je najboljšje spričevalo za Hoinigove zmožnosti — pri zadruzi ne potrebujejo. Ogris in Hoinig, roke proč od zadruge! — Zadruga je naša!

— Angleške bojne ladje obiščejo po raznih govoricah meseca junija Trst in Reko.

— Vsem drugim nekaj — samo nam ničesar! Minister Marchet je sprejel zadnji petek odposlanstvo rumunskih dijakov, kateri so ga prosili za ustanovitev stolice za rumunsko zgodovino na vseučilišču v Černovicah. Pri nas pa so po zaslugi raznih klerikalnih vladnih hlapcev šele študirajo „predpogoji“ za vseučilišče!

— Ustrelil se je minulo soboto v Belovaru na Hrvaškem bivši lekarnar deželne bolnišnice v Ljubljani, Gjegerec, katerega je novi nemško-klerikalni deželni odbor kranjski spravil v sodno preiskavo in odpustil. Kakor poroča „Sl. N.“, so bili pregreški g. Gjegereca popolnoma malenkostni.

— Hrvaška zmaga v Puli. Pri volitvi odposlancev v bolniško blagajno je bilo oddanih 4043 hrvaško-narodnih glasov in 1555 socialističnih Izvoljenih je 126 hrvaških in 24 socialističnih odposlancev. Ko imenuje še mornarica svojih 50 odposlancev, bo vseh 200 skupaj volilo odbor 9 članov. Blagajna je bila poprej v socialističnih rokah in pomenja tedaj izid poraz socialistov v Puli.

Svetovne vesti.

— Stavka trgovskih pomočnikov je 14. aprila izbruhnila v Reki, ker trgovci nočejo zvišati plač.

— Ponarejeni petkronski tolarji krožijo v Pulju in na Reki.

Listnica upravnistva.

„Tirolsko“. Naročnina od 1. julija 1906 do 31. marca 1908 v znesku 21 K še na dolgu.

Za šolo!

Kupujte tablje, kamenčke, škatljice in gobe, zvezke, peresa, svinčnike, peresnike, radirke itd. najboljše v narodni trgovini s papirjem in pisalnimi potrebščinami

Vilko Weixl

Maribor, Gornja Gosposka ulica šte. 33.

Za gg. odvetnike in slavne urade
velika zaloga raznih vrst papirja, zavitkov, knjig, črnila, črnilni ekstrakt itd. po najnižji ceni. Cenjena naročila se takoj in vestno izvršijo ter se na zahtevo tudi pošljejo vzorci. 244 2-1

Lična žaga

pripravna tudi za malo vodo z vsem orodjem je po nizki ceni **naprodaj**. — Prodajam tudi že nekoliko rabljen **stroj** za snajenje pšenice.

Anton Arčan, Černolica

p. Št. Jurij ob j. žel. 239 3-2

SUKNA

in modno blago
za obleke pri-
poroča tirma

R. Kocian

tvornica za sušeno
v **Humpolcu**
na Češkem.

Tvorniške cene. { Vzorci franko.

Dvorni in sodni odvetnik

dr. Stanko Lapajne

zapriseženi sodni tolmač za ruski jezik

si usoja vladno naznaniti, da je prevzel pisarno pokojnega dvornega in sodnega odvetnika g. **K. pl. Kozića** nahajajočo se na **Dunaju I.**, Bräunerstrasse št. 10.

†

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem dušo morečo vest, da je naša iskrenoljubljena soproga, oziroma mama, stara mama, tašča gospa

Marija Tušak roj. Borko,

trgovka in posestnica

po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče, danes, dne 12. aprila ob pol 5. uri popoldne, v 59. letu, mirno zaspala v Gospodu. Pogreb bo v sredo dopoldne dne 15. aprila. Blag ji spomin!

Žalujoči ostali.

Sv. Anton v Slov. gor., 12. aprila 1908. 245 1

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo in marljivega sprejme takoj

Zvezna tiskarna v Celju.

Steckenpferd

lilijno mlečno milo

Najmilejše kožno milo.

Zvezna tiskarna

Schillerjeva ulica
Celje: Stajersko.

Izvršuje v svojo
stroko spadajoča
dela okusno in
po konkurenčnih
cenah.

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KVEDER žalec v Savinski dolini, Stajersko.

13 130—38

Novi lovski zakon

je ravnokar izšel, cena kartoniranemu izvodu K 1.20, po pošti K 1.30. Založila Zvezna trgovina v Celju.

Nova vinska postava

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

Vozičke

za otroke, korbe in kovčege za potovanje, taške za v roko, palice, dežnike in galošne, priporoča

P. Kostič v Celju.